

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1871

Καθαρὰ Δευτέρα Μέγα Ἀπόδειπνο
23 Φεβρουαρίου 2015 βράδυ

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Οἱ δυνάμεις τοῦ Θεοῦ

«Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν. Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐλέησον ἡμᾶς» (τροπάρ. Μεγ. Ἀποδ.)

Εἶνε, ἀγαπητοί μου, τὸ γλυκύτατο τροπάριο ποὺ ἀκούγεται τὴν περίοδο τῆς ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς στὸ Μέγα Ἀπόδειπνο. Ἀξίζει νὰ δοῦμε τί νοήματα περιέχει.

«Κύριε τῶν δυνάμεων...». Ἡ προσευχὴ αὐτὴ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Θεό, ποὺ εἶνε **Κύριος - κυριαρχεῖ** ἐπάνω στὶς δυνάμεις.

Ἄλλὰ ποιῆς εἶνε οἱ δυνάμεις αὐτές;

● **Δυνάμεις** στὴν ἀγία Γραφὴ λέγονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι. «Πᾶσαι αἱ οὐράνιαι δυνάμεις τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, προσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν» ἀκούσαμε ἀπόψε (Μέγ. Ἀποδ.). Καὶ «Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν...» ἀκούμε στὴν προηγουμένη. Οἱ ἄγγελοι εἶνε ἄυλα ὄντα, ἄσώματα, δὲν ἔχουν σῶμα ὅπως ἐμεῖς. Γι' αὐτὸ εἶνε εὐκίνητοι, ἀγγελιαφόροι ποὺ μεταφέρουν αὐτοστιγμεῖς τίς βουλές τοῦ Θεοῦ. Ὅπως λένε οἱ πατέρες, οἱ ἄγγελοι σχηματίζουν ἐννέα τάγματα, ἕνα δὲ ἀπὸ αὐτὰ ὀνομάζεται «δυνάμεις» (Ἐφ. 1,21. Ἀ' Πέτρ. 3,22)· καὶ ὅλα μαζί πάλι ὀνομάζονται οὐράνιες δυνάμεις (βλ. Β' Θεσ. 1,7. Β' Πέτρ. 2,11). Σὺ λοιπόν, Κύριε, ποὺ ἐξουσιάζεις τοὺς ἀγγέλους - εἶσαι ὁ βασιλιάς τῶν ἀγγέλων, «μεθ' ἡμῶν γενοῦ», ἔλα μαζί μας νὰ μᾶς βοηθήσης.

● Ἄλλ' ἐκτός ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, τὸν ἀόρατο κόσμον, ὑπάρχει καὶ ὁ ὄρατος κόσμος, τὸ σύμπαν, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀμέτρητα σῶματα, ὅπως ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ κομήτες, οἱ γαλαξίες μὲ ἐκατομμύρια ἄστρα – ἱλιγγος σὲ πιάνει. Στὸν ἀέρα στέκονται. Πῶς δὲν πέφτουν; πῶς κρατιῶνται, μὲ τί δύναμι; Στὸ εὐαγγέλιο ἀκούσαμε πρὸ ὀλίγου ὅτι, ὅταν θὰ πλησιάζη ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου, «αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται» (Λουκ. 21,26· βλ. καὶ Ματθ. 24,29), θὰ σαλευτοῦν τὰ ἄστρα – φοβερὰ πράγματα. Σὺ λοιπόν, Κύριε, ἐξουσιάζεις τοὺς ἀγγέλους, ἐξουσιάζεις καὶ τὰ ἄστρα ὥστε νὰ ὑπάρχη ἄρμονία.

● Μέσα τώρα στὸ σύμπαν, ποὺ μᾶς περιβάλλει, ὑπάρχει καὶ ἡ **Γῆ**, ποὺ εἶνε σὰν ἕνα κουκκί στὴν ἄμμο, σὰν μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ μικρὸς πλανήτης εἶνε τὸ διαμάντι τῆς δημιουργίας. Οἱ ἀστεροναῦτες τὴν εἶδαν ἀπ' τὸ διάστημα σὰν μιὰ μεγάλη σφαῖρα ἀλλοῦ πράσινη, ἀλλοῦ γαλάζια, ἀλλοῦ ἄσπρη· ἄσπρη στὰ χιόνια, γαλάζια στὶς θάλασσες, πράσινη στὰ δάση. Αὐτὴ λοιπὸν τὴ σφαῖρα, ποὺ κρατιέται στὸ ἄπειρο καὶ τρέχει ἱλιγγιωδῶς καὶ συμπληρώνει ἕνα κύκλο γύρω ἀπ' τὸν ἥλιο σὲ 365 ἡμέρες καὶ μετράει ἔτη μῆνες ἡμέρες καὶ ἐποχές, αὐτὴν, Κύριε, σὺ τὴν ἐξουσιάζεις, σὺ τὴν κρατᾶς μὲ τὸν ἰσχυρὸ βραχίονά σου· σὺ εἶσαι «ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται» (Ψαλμ.103,32).

● Ὁ «Κύριος τῶν δυνάμεων» δημιουργήσε τὴ Γῆ καὶ ὅλα τὰ ἐπίγεια ὄντα, ποὺ καθένα ἔχει μέσα τὴ δύναμί του. Θέλετε δυὸ - τρία παραδείγματα; ♦ **Νά ὁ σπόρος**, τὸ μικρὸ αὐτὸ πραγματάκι. Τὸν σπέρνεις, φυτρώνει καὶ γίνεται ἕνα ὠραῖο λουλούδι, ἕνας θάμνος, ἕνα πελώριο δέντρο, ἕνα δάσος ὀλόκληρο. Ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες νὰ μαζευτοῦν, ἕνα σπόρο δὲν μποροῦν νὰ φτειάξουν. Φτάνει ἕνας σπόρος ν' ἀποδείξη ὅτι ὑπάρχει Θεός. Πρὶν πολλὰ χρόνια πῆγε στὸ Ἅγιο Ὄρος ἕνας ἄθεος περιηγητὴς κι ὅταν ἔφτασε στὴν καλύβα ἐνὸς μοναχοῦ εἶδε στὴν αὐλή του πολύχρωμα λουλούδια μὲ διάφορες εὐωδιές καὶ θαύμασε· πῶς βρέθηκε στὴν ἔρημο τέτοιος κῆπος ποὺ δὲν ὑπῆρχε οὔτε στὸ Βερολίνο! –Μὴ θαυμάζεις, τοῦ λέει ὁ μοναχός. Τὸν πῆρε μέσα στὸ κελλί, τὸν κέρασε, καὶ μετὰ τοῦ ἔδειξε ἕνα σακκουλάκι. –Ἐδῶ μέσα, τοῦ λέει, εἶνε οἱ σπόροι ἀπ' ὅπου βγῆκαν ὅλα αὐτὰ τὰ λουλούδια. Θαύμασε τότε ὁ ξένος καὶ πίστεψε ὅτι ὑπάρχει Θεὸς Δημιουργός, ποὺ ἔκλεισε μέσα στὸ σπόρο τέτοια δύναμι. ♦ Θέλετε ἄλλο παράδειγμα; Στὸ σπῆτι ἔχετε

τηλεόρασι. Ἐγὼ δὲν ἔχω οὔτε ραδιόφωνο, καὶ σὰς εἶπα νὰ κλείσετε τὶς τηλεοράσεις, μὰ δὲν ἀκοῦτε· δὲν πειράζει, ἐσεῖς θὰ κλάψετε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἢ τηλεόρασι καὶ τὸ ραδιόφωνο εἶνε ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης. Σκεφτήκατε ποτέ, πῶς ἡ φωνὴ καὶ ἡ εἰκόνα ἔρχονται ἀπὸ τὴ Μόσχα, ἀπὸ τὸ Λονδίνο, ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, ἀπὸ τὴν Ἀθήνα; Μυστήριον. Τὸ ἐξηγεῖ ἡ ἐπιστήμη. Πῶς; Ὑπάρχουν τὰ λεγόμενα **έρτσιανὰ κύματα**. Ὅπως ἡ θάλασσα ἔχει κύματα, ἔτσι κι ὁ ἀέρας εἶνε γεμάτος κύματα ποὺ τρέχουν. Εἶνε μιὰ εἰκόνα ἐκείνου ποὺ λέει ἡ Γραφή γιὰ τὸν Κύριον, ὅτι αὐτὸς εἶνε «ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων» (Ψαλμ. 103,3). Θεέ μου, λέει, περπατᾶς ἐπάνω σὲ φτερὰ ἀνέμων. Ἐχει ὁ ἄνεμος φτερὰ ὅπως ὁ ἀετὸς καὶ πετάει καὶ τρέχει. Ἄν δὲν ὑπῆρχαν τὰ κύματα αὐτά, οὔτε τηλεόρασι οὔτε ραδιόφωνο θὰ ὑπῆρχε. Σὺ λοιπόν, Κύριε, ἐξουσιάζεις τὶς δυνάμεις αὐτές, τὰ κύματα, σὺ «περιπατεῖς ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων».

♦ Θέλετε κάτι ἀκόμη; Τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ δείχνει καὶ ὁ σπόρος καὶ τὰ κύματα τοῦ ἀέρος, τὴ δείχνει καὶ ἓνα πετραδάκι ποὺ λέγεται **οὐράνιο**. Εἶνε ἓνα μέταλλο φθηνὸ - πολὺ φθηνό, ποὺ τώρα ἔγινε πανάκριβο, γιὰ τὴ ἐπιστήμη ἀνακάλυψε, ὅτι μέσα σ' αὐτὸ κρύβεται μιὰ τέτοια δύναμι ποὺ φτάνουν μερικὲς βόμβες οὐρανοῦ νὰ καταστρέψουν τὸν κόσμον. Ποιὸς ἔκλεισε μέσα στὸ πετραδάκι τὴ δύναμι αὐτή; Μία ἢ ἀπάντησις· ὁ Θεός. «*Κύριε τῶν δυνάμεων*», σὺ κυβερνᾶς τοὺς ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, τὰ ἄστρα καὶ τοὺς γαλαξίες, τὴ Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ.

Σήμερα ὁμως ὁ κόσμος σβῆνει τὸ Θεό, δὲν ἔχει ἔννοια Θεοῦ. Κάποια κυρία δημοσίευσε ἄρθρον σὲ τοπικὴ ἐφημερίδα καὶ ἐμπαίζει τὴν πίστι. Κοροϊδεύουν οἱ ἄπιστοι, θὰ ῥθῃ ὁμως μέρα ποὺ θὰ κλάψουν· τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀκούσαμε στὸ εὐαγγέλιον, θὰ πραγματοποιηθοῦν· «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι» (Λουκ. 21,33· βλ. καὶ Ματθ. 24,34). **Δυνάμεις σήμερα** θεωροῦνται τὸ χρῆμα, ὁ πλοῦτος, ἡ ἐξουσία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ ὁμορφιά, ἡ καλλιτεχνία... «Μεγάλες δυνάμεις» οἱ ἐφημερίδες λένε τὰ ἰσχυρὰ κράτη. Μὰ μπροστὰ στὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ οἱ δυνάμεις αὐτὲς εἶνε παιχιδάκια. Καὶ ἔρχεται τὸ τέλος τους. Ποῦ εἶνε οἱ Πέρσες, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Βαβυλώνιοι; ποῦ εἶνε ὁ Μέγας Ναπολέων, ὁ Χίτλερ;... Ἔσβησαν. Ἔτσι καὶ οἱ «δυνάμεις» αὐτές.

● **Δυνάμεις** τέλος στὴν ἀγία Γραφή λέγονται καὶ τὰ **θαύματα** ποὺ κάνει ὁ Κύριος, οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἅγιοι μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Ματθ. 11,20· 13,54. Πράξ. 2,22. Α' Κορ. 12,28-29. Γαλ. 3,5. Ἐβρ. 2,4).

«*Κύριος τῶν δυνάμεων*» εἶνε ὁ Χριστός. Ὅταν κατέβηκε στὴ γῆ καὶ φόρεσε τὴν ἀνθρώπινη σάρκα, ἔδειξε ὅτι εἶνε «*δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ*» (Λουκ. 24,19), **ὁ λόγος τοῦ γινόταν ἔργο**. Εἶπε στὴ φουρτουνιασμένη θάλασσα «*Σιώπα, πεφίμωσο*» (Μάρκ. 4,39), καὶ ἔγινε γαλήνη· διέταξε νὰ φύγῃ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἔφυγε (βλ. Λουκ. 4,35)· εἶπε στὸν παράλυτον «*Σήκω ἐπάνω*», καὶ σηκώθηκε (βλ. Ματθ. 9,6)· εἶπε στὸ λεπρὸ «*καθαρίσθητι*» (βλ. Ματθ. 8,3. Μάρκ. 1,41. Λουκ. 5,13) καὶ καθαρίστηκε· εἶπε στὴν ἄκαρπη συκιὰ νὰ ξεραθῆ, «*καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα*» (Ματθ. 21,19)· πῆγε στὰ μνήματα καὶ εἶπε «*Λάζαρε, δεῦρο ἔξω*» (Ἰω. 11,43), καὶ ὁ νεκρὸς ἀναστήθηκε. Εἶνε πράγματι ὁ «*Κύριος τῶν δυνάμεων*». Καὶ ὄχι μόνον ὁ ἴδιος εἶνε ὁ δυνατὸς, ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε παιδί τοῦ ποὺ πιστεύει δίνει δύναμι νὰ νικᾷ τὸ κακό. «*Σὰς δίνω τὴ δύναμι*», λέει, νὰ πατᾶτε πάνω σὲ φίδια καὶ σκορπιούς, νὰ βγάζετε δαιμόνια «*καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήση*» (Λουκ. 10,20).

«*Κύριος τῶν δυνάμεων*»! **Σ' αὐτὸν κατέφυγαν γενεὲς γενεῶν καὶ σώθηκαν**· ὁ Ἰωσήφ ὁ πάγκαλος, οἱ Τρεῖς Παῖδες ἐν καμίνῳ, ὁ Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων, τὰ ἑκατομμύρια τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ὁσίων. «*Κύριε τῶν δυνάμεων*», τοῦ φώναζαν, «*μεθ' ἡμῶν γενοῦ...*» ἔλα μαζί μας, Χριστέ, ἂν καὶ εἴμαστε ἀνάξιοι καὶ ἁμαρτωλοί, ὅπως ἀκούσαμε ἀπόψε στὰ τροπάρια τοῦ Μεγάλου Κανόνος τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα Κρήτης – διαβάσαμε τὸ πρῶτο τέταρτον. Εἶδατε πῶς μιλάει ὁ ταπεινὸς ἄνθρωπος· Ὡ Κύριε, λέει, ἁμάρτησα «*ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον*», παραπάνω ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

* * *

Ἄς καταφύγουμε, ἀγαπητοί μου, στὸν Κύριον κ' ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί, ὅπως ὁ ναυαγὸς στὰ κύματα, ὅπως ὁ ἄρρωστος ποὺ τὸν ἀπέλπισαν οἱ γιατροί, ὅπως ἡ ἀπροστάτευτη χήρα καὶ τὸ ὀρφανό, ὅπως ὁ φτωχὸς ποὺ πεινάει.

«*Κύριε τῶν δυνάμεων*», ποὺ ἐξουσιάζεις τὰ ἔθνη, «*μεθ' ἡμῶν γενοῦ...*». Καὶ τότε, «*εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;*» (Ρωμ. 8,32). «*Γνωῖτε ἔθνη καὶ ἠττάσθε, ... ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός*» (Ἠσ. 8,9 καὶ Μέγ. Ἀπόδ.).

Σ' αὐτὸν κατέφυγε κατ' ἐπανάληψιν **τὸ γένος μας**, καὶ τὸ ἐλευθέρωσε. Δὲν ἔχουμε ἄλλον βοηθό· ἔρχονται στιγμὲς ποὺ οὔτε μάνα οὔτε πατέρας οὔτε ἄλλη δύναμις μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ. Μία μόνον, ἐκείνη ποὺ λέει ὁ ψάλτης. Τί σημαίνει τὸ «*Δύναμις*» ποὺ ψάλλουμε στὴ θεία λειτουργία μετὰ τὸ «*Ἅγιος ὁ Θεός*»; Κουράγιο! νὰ πιστέψουμε ὅτι ἡ μόνη δύναμις στὸν κόσμον εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**